

Justis- og beredskapsdepartementet
Innvandringsavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Oslo, 13.10.2017

Deres ref.: 17/4890

Høring: Forslag til endringer i utlendingsforskriften (utvidelse av asylsøkeres adgang til arbeid og praksisopplæring)

NOAS viser til departementets høringsnotat av 22.08.2017 om forslag til endringer i utlendingsforskriften om utvidelse av asylsøkeres adgang til arbeid og praksisopplæring. Vi takker for anledningen til å komme med våre kommentarer til forslaget.

Innledende kommentar

NOAS er i hovedsak positive til de foreslåtte endringene. Vi er enige med departementet om at det er viktig at asylsøkere kommer raskt i arbeid, og ikke blir stående utenfor arbeidslivet. Dette er viktig for den enkelte asylsøker, og for samfunnet som helhet. Vi deler videre departementets bekymring for at lange mottaksforhold uten målrettede aktiviteter kan føre til passivitet og gjøre det vanskeligere å komme i arbeid og forsørge seg selv. Vi er enige i at tilbudet i mottak bør motvirke passivitet og gjerne være kompetansefremmende.

Vi støtter som utgangspunkt forslaget om å utvide asylsøkeres adgang til arbeid og praksisopplæring. Vi støtter også departementet anbefaling om at de foreslåtte forskriftsendringene evalueres innen tre år. Vi har samtidig to innspill til forslaget, som vi utdyper i det følgende.

Flere asylsøkere bør gis mulighet til å jobbe

Svært få asylsøkere får lov til å jobbe mens de venter på svar på asylsøknaden, selv om ventetiden kan vare ett år eller mer. Strenge krav for å få midlertidig arbeidstillatelse hindrer integrering. Det er uheldig at asylsøkere ikke fra ankomst i Norge gis mulighet til å bruke egne ressurser, forsørge seg selv, og integreres gjennom et vanlig arbeidsliv. Det er i tillegg negativt samfunnsøkonomisk. Det er motstridende at regjering er opptatt av å stille krav til at innvandrere skal forsørge seg selv og bidra til det norske samfunnet, når få asylsøkere samtidig gis mulighet til å jobbe.

NOAS støtter forslaget om å åpne for unntak fra vilkåret om dokumentert identitet ved søknad om midlertidig arbeidstillatelse. Det foreslås imidlertid at dette kun gjelder asylsøkere som deltar i integreringsfremmende program i regi av UDI eller mottaket. Vi mener at denne endringen bør gjelde alle asylsøkere. Muligheten til å jobbe er positivt for den enkelte asylsøker og for samfunnet, selv når det gjelder asylsøkere som senere får avslag på

asylsøknaden. Å kunne jobbe i asylsøkerfasen vil kunne styrke den enkelte og være positivt for psykisk helse, bidra til det norske samfunnet, og gi asylsøkeren erfaring/kompetanse som han/hun kan ta med seg ved en eventuell retur til hjemlandet.

Praksisopplæring bør gi økonomisk stønad

Vi anbefaler at asylsøkere i praksisopplæring gis økonomisk stønad for dette. Økonomisk stønad gis personer som har praksisplass gjennom NAV og Introduksjonsprogrammet, og bør også gis asylsøkere som har praksis. Stønad kan være i stedet for eller i tillegg til ytelser som gis til beboere i mottak, men asylsøkerens stønad samlet sett bør være høyere enn satsene for økonomiske ytelser i mottak.

De økonomiske ytelsene i mottak er svært lave. Økonomisk stønad for praksisopplæring kan bidra til å få asylsøkere på mottak ut av fattigdom, samtidig som det kan være en motiverende faktor og gjøre asylsøkere mer likestilt andre i liknende situasjoner.

Vi er tilgjengelige for ytterligere kommentarer om dette skulle være ønskelig.

Med vennlig hilsen

Norsk Organisasjon for Asylsøkere

sign.

Andreas Furueth
juridisk seniorrådgiver

sign.

Mona Reigstad Dabour
fungerende politisk rådgiver